

OBMOWNY (9) *ai*

Teksty nie oznaczają ó; pierwsze o prawdopodobnie jasne (tak w ob-).

sg m G obmown(e)go (3). ◇ pl N m pers obmowni (2). subst obmown(e) (1). ◇ G obmownych (2). ◇ D obmownym (1).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

*Taki, który chętnie pomawia innych, mówiący źle o kimś; kłamliwy; susurrus Cn (9) : Oczy iafkrowate á iakoby miekczące fie/ Aczkoľwie rozum dobry y obrotny znamionu(ia) y też pamięć nie złą, wźakoż thaci bywaią obmowni, á chcząci wiele nowin wiedzieć. *GlabGad* N7.*

*W połączeniach szeregowych (przy wyliczaniu złych cech) (2): Zęby długie koncżate á rzadkie znamionu(ia) czło. [...] niemiernego/ matacza/ obmownego y poładzaiące⁸⁰. *GlabGad* O2v; *LubPs* X3 marg.*

*W przeciwstawieniu: »obmowny ... wierny« (1): łakomych pyłznych/ á obmownych fług ćirpieć nie mamy/ iedno wyernych/ á tych ktorzy fie Pána bogá boią *LubPs* X3 marg.*

Przen: Oszczerczy (2) :

*Wyrażenie: »obmowne języki« (2): *SkarŻyw* 171; Táką zabawą [nabywaniem mądrości] od pánow/ próżnowánia y pijańtwa/ y obmowne ięzyki/ y inne próżności y grzechy y vtráty oddálac fie mogą. *SkarKaz* 80a.*

*Szereg: »zły, obmowny« (1): On nowy Biskup/ fłucháiac niektórych złych obmownych ięzykow/ [...] Theophilá z vrzędu złożył *SkarŻyw* 171.*

a. *W funkcji rzeczownika (4) :*

*W połączeniu szeregowym (1): Głos drżáci znamio(nuie) leniwego, zazrzywego obmownego/ á ktory fie więczey domyfla niz widzi. *GlabGad* O3v.*

*Szeregi: »naśmiewca i obmowny« (1): Od garbatich ludzi radzą fie ftrzedz nie ktorzy iakoby oni byli chytrzy á barzo złościwy zwłázcza naśmiewci y też obmowni *GlabGad* P5.*

*»pochlebca i (a) obmowny« [szyk 1:1] (2): Pochlebcę y obmownego/ Odpádz precz od domu fwego *BierEz* G; Książętom á panom fłufźnie iest aby v fiebie obmownym á pochlebcom mieścza niedawali. *BielŻyw* 97.*

Synonimy: kłamliwy; a. nagrawacz, naśmiewca, plotka, szyderz.

Cf NIEOBMOWNY, OMOWNY